

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédke érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szalmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejérvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegelgyő-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Héskölaráni vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéos-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások-, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolci pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, koremszorosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Egyre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa utca 6-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intezendők.

A mi mozgalmunk.

Az üdvözlő levelek sokasága, egész sereg hozzászólás, a vendéglősök legelőkelőbbjeitől érkező szavazatok tanúságai annak, hogy mozgalmunkat megértették és méltányolták azok, akiket illet.

Megértette a vendéglősök nehezen mozduló tömege s ha lassan is, már megindult, hogy — mint a katonák mondják — harczenébe fejlődjék. Ideje is már, mert ugyancsak megnehezült az idők járása fölöttünk s ha most kellő erélylyel védelmünkhöz nem látunk, sok vendéglőscsalád fogja nyomorával az árát megadni.

Érzi, tudja ezt mindenki, mégis annyian vannak, kik a fejük fölött roskadozó ház megtámogatásával késlekednek.

Valóban az örvendés jelek mellett a közöny, gyávaság és tudatlanság elszomorítón szálnalmas tüneteivel is oly sűrűn kell találkozunk.

Akik már biztos jóléteből sikerrel daczolhatnak a mostoha viszonyokkal, dőlyfös nembánomsággal nézik szegényebb társaik vergődését, mintha nem is volna polgári és becsületbeli kötelesség, hogy magunkon kívül iparunk közügyeivel is foglalatokodjunk.

Vannak olyanok is, a kik azért huzódnak vissza, mert balgaságból félnek, azt híven, hogy polgári jogaik gyakorlásaért, érdekeik nyílt védelméért még utóbb valami kelemetlenségbe keverednének. Ezek szívrepesve lesik a shtuból, mint

buzognak társaik, imádkoznak a sikerért, de tenni nem mernek. Nincs emberre lealázóbb az ilyen oktan, gyermekes remegésnél — a semmitől!

Vannak, a kik nagy hangon beszélnek szózatunk eszméiről, nagyban szavaznak, azonban a szavazólap beküldését napról-napra halogatva, végleg elfeledik. Ezek a hanyagok.

Mit mondjunk a Pató Pálokról, kik mindenre ráérnek s abban a jámbor hitben élnek, hogy magától is meglesz minden, minnek erőködjünk.

Ezek az elemek a haladóvilág különzei, kik annyi nemes törekvésnek voltak a megakadályozói.

Ezeket, ha lehet, rázzuk föl tespedésükből, ragadjuk őket a magunkkal a tettek mezejére: ha pedig nem lehet, hagyjuk magukra, hadd evickéljenek a maguk áporodott levében; de éreztessük velük, hogy a mint mi nem számíthatunk rájuk, úgy ők sem támaszkodhatnak ránk.

Legyen mindenki apostola mozgalmunknak, kövessünk el mindent, hogy az országgyűléshez beadandó kérvényünkön a vendéglősök ezreinek nevei ragogjanak.

Ha összetartunk, számunk, egyértelműségünk imponálni fog s föllépésünk nem marad eredménytelen.

A hivatás.

A vendéglősökhöz intézett kiáltványunk a mily váratlanul jött, úgy meglepőleg hatott. Nemcsak a vendéglősök között, hanem

a közönség körében is élénken beszéltek és beszélnek az érdekes és jelentőségteljes akció esélyeiről.

A képviselőház folyosóján is megfordult a „szózat” s a beszélgetők véleménye oda irányult, hogy a mozgalmunk, ha ahoz a vendéglősök tömegesen csatlakoznak, politikai következménye el nem maradhat; mert oly kiterjedt terület, mint a vendéglősök, együttes föllépésével mindig tagadhatatlan jelentőséget tud szerezni törekvéseinek.

A kérdés tehát az, hogy a vendéglősök az összetartásukban rejlő erőt fel tudják-e, föl akarják-e használni? — Ha nem, magukra vessenek!

A sajtó nyilatkozatai.

A közvélemény hatalmas tolmácsa mozgalmunkkal szemben is állást foglalt, még pedig jóakaratulag.

Ugy a fővárosi, mint a vidéki lapok megemlítették, ismertették „szózat”-unkat, sőt a legtöbb helyeslő commentárral is kísérté.

Hogy a vendéglősök megtudják, melyek érdekeiket a legtöbb odaadással szolgálják, a melyek tehát a vendéglősöktől is megérdemlik a különösebb pártolást.

Két újság tüntette ki magát a vendéglősök iránti nagyobb rokonszenvével s ez a „Függetlenség” és a „Szabad Szó” című politikai napilap volt.

A „Függetlenség” a következőképpen ismertette „szózat”-unkat:

A mióta az ezredéves kiállítás hozárták, azóta nem szűnt meg a panasz a vendéglősök körében, hogy ezt a fényre, jelentőségre egyaránt nagy idősök számadását senki sem zárta le annyi veszteséggel, mint a vendéglősök. Sokat vártak pedig tőle, nagyon sokat és az lett az eredmény, hogy ők esalódtak legjobban. Az állapotaik javítása végett nagyobbarányu mozgalmat

DOMINO SEC pezsgő.

Versenyez nemcsak az összes hazai, de valamennyi külföldi pezsgő gyártmányával is. Gyár: Velenczén, Fejérm. Központi iroda: Budapest, VIII. kerület üllő-ut 60-ik szám.

szándékoznak most indítani a vendéglősök és Ihász György, a vendéglősök lapjának szerkesztője, már ki is bocsátotta az erre vonatkozó felhívást. A felhívás mindenképp előtt az italmérségi jog drágasága, a fogyasztási adók hatalatlan magasságáról panaszokdók és kiket az egyre szaporodó mulatóhelyek ellen, melyek a vendéglősöknek igen sok kárt okoznak. A vendéglőipar megrottójának mondja a felhívás a bodégrékat, borozó helyiségeket és a regáléváltást is, követeli az itallal, különösen a pálinkával való kereskedés korlátozását.

A „Szabad Szó” két ízben foglalkozott mozgalmunkkal, először rövidebben ismertetve mozgalmunkat, azután pedig majdnem egész terjedelmében közölte a „szózat”-ot s azt így kommentálta:

„Mai számunkban röviden megemlékezünk az ország vendéglőseinek mozgalmáról. Felállított követeléseikben van néhány pont, amely megérdemli a nagy közönség érdeklődését és rokonszenvét. Ilyen követelések a sör és a boradónak leszállítása, a pálinkamérések számának korlátozása, a műbor készítésének megakadályozása stb. Bizonyára a nagy közönség érdekében levő lesz, ha ezek a követelések megvalósulnak. Ezért tartjuk kötelességünknek, hogy a vendéglősök mozgalmával bővebben foglalkozunk.

Ez a mozgalom, amelyet a „Vendéglősök Lapja”-nak a szerkesztősége indított meg, egyre szélesebb hullámokat vet. Nemsokára emlékiratot nyújtanak be az országgyűléshez, amelyben felállított követeléseik megvalósítását kéri.”

Minden bizonyítvány buzdítani fogja vendéglőseinket, midőn látják, hogy a nagyhatalmu sajtó így komolyan s ennyi rokonszenvvel támogatja mozgalmunkat.

Íróvüzetek.

A vendéglősök közül igen sokan kelkes szavakkal fejezték ki örömitket mozgalmunk fölött.

A számos üdvözlő levél közül buzdításul itt közlünk néhányat.

Ha van, aki még nem érzi, mily nyomorúságú a vendéglősök helyzete, az e levelek panaszos hangjából átérdheti.

I.

Nagyvárad, 1897. Január 25.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Melékkelve van szerencsém a szavazólapot aláírva beküldeni, s üdvözöm a t. szerkesztőséget, hogy ezen üdvös mozgalmat megindította a vendéglősök érdekében, a kinek az állapota, mint a „helyzet” czikk feltárja, különösen a vidéken, ugyszólván tarthatatlan s stérős orvoslásra van szükség, mely hogy minden tekintetben sikerüljön fog, s az ország minden részében visszhangra talál, pillanatig sem kétom.

Melyek után vagyok teljes tisztelettel

Czegledy Sándor,
szállodás.

II.

Kapuvár, 1897. január 24.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A lapjában hangzottait- és ezzel kapcsolatban megjelent szavazati lapban foglalt, ránk nézve felette üdvös mozgalomhoz teljességgel hozzájárulok. — egyuttal üdvözöm önt mint a vendéglősök és pinczerek fáradsáttalattal munkálkodó bajnokát és a megindított akcióhoz a legnyomrabot sikert kívánom.

Maradtam tekintetességének kiváló tisztelettel

igaz híve
Vető István
vendéglős.

III.

Nagybánya, 1897. jan. 24.

Tek. Ihász György urnak!

Melékkelve van szerencsém beküldeni a szavazó lapot. Nagyon örömetes lenne mirendék reá, hogyha ezen terv nével sikerülne. Azon érdemekhez előre is gratulálok, a melyet Ihász ur magának száltat kiviv.

Teljes tisztelettel

Komzisk Alajos,
szállodás.

IV.

Abrudbánya, 1897. jan. 30.

Tekintetes Szerkesztőség!

Miután itt nálunk is csaknem olyanek a mi viszonyaink, mint odafent, én teljes szívből csatlakozom az önk által megindított panaszos kiáltványhoz és mindenben öszszegyezekem talábam saját nyomorult helyzetünkkel. Például én itt Abrudbányán már 25 éve kinlódok, mint vendéglős és most öregségemre, mint 54 éves ember, kell, hogy vegyem a vándor botot a kezembe, mert itt már teljes lehetetlen megélnem. Nyelvező gyermekek atyja, most vagyok képtelen a világot a nyakamba venni, miután az éltetési mód annyira megvan ígatva, hogy semmi kilátás sincs jövőre itt magamat fíntartanom. A sok szatóság minden kis jövedémet elharátsol az orunk élél. Igy például több olyan van, kinek a fátéren igen alkalmas helyen van egy kis üzlet, ahol száz meg százfelo cikket árul, s e mellett meg van az engedélye nem csak pálinkák elárúsíttatására, hanem sör és bor kimerésére is, ugyszintén ételműket is árúsít, és mindezekért fizet 20 ft ételműségi illetéket, én pedig, mint nyomorult vendéglős, mert van három rongyos vendégszobám az első rendű vendéglősök közé vagyok sorozva és fizetek 30 ft italmérségi illetéket, tehát kérdem már most, hogy hol van itt az arányiellenek szemben? Még a fogyasztás is óriási különbséggel jár közöttünk. Kétszer háromszorannyi forgalmat csinál mint én, kiadásai pedig az üzlettel sokkal kisebbek, mint az enyémeik.

Ezek után bocsánatot kérve panaszos levelemért, melyre azon szótaz, mely hozzáink volt intézve, jogosított föl és biztatott ezen sorok írására, és ha meg lesz engedve még jövőre is leszök bátor ilyenekkel alkalmatlankodni, ha nemis Abrudbányáról, mert tavasszal költözöm át Nagyenyedre, a világ közepébe, tán ott jobb kilátás lesz a megélhetésre. (Tudja a jó Isten.)

Fogadja nagyrabcsüléssem és kiváló tisztelettelm kifejezését,

alázatos szolgája:
Knobloch József,
vendéglős.

V.

Sárbogárd, 1897. január hó 26-án.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Vendéglősök Lapja” f. 6. január hó 20-iki külön lenyomat tartalmára vonatkozólag van szerencsém a rájt jövö illetve volt. szavazó lapot aláírva beküldeni, egyuttal azon óhajommal kifejezését nyilvánítani, miszerint engedje a Mindenhát, hogy az abban foglalt pontok teljessébe mielöb juthassanak.

Ezek után maradtam teljes tisztelettel

Egyed Mihály
vasutállomású vendéglős.

VI.

Eger, 1897. január hó 26.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

F. hó 23. hozzám intézött b. levelező-lapjára válaszólag van szerencsém értesíteni, hogy hozzám 7 drb. és Marosilhoz 15 drb. öszesen 22 drb. szavazólap érkezett, melyeket azonnal szét is küldtem tanulmányozás és aláírás végett, azon kérelemmel, hogy kártarsaim b. lapját megrendelni sziveskedjenek. Miután a helybeli vendéglők száma 50-et meghaladja, még 30 drb. szavazólapot hozzám gyors intézkedés végett azonnal küldeni kérem. A lapokat elintézésük után azonnal, egyszerre fogom beküldeni.

Ezzel meg vagyok bátor becses tudomására juttatni, hogy a helybeli egyletkehe rendszeres tagok is vannak felvéve, homán öszszjevételük után éji 10—11, söt 12 óra után is ballagnak a férfitagokkal, kinek hova tetszik, egészen szabadon hagyva. Ezen egyleték egészen vendéglők, koresmak és kávéházak, anélkül, hogy joguk, italmérségi engedélyük volna, s csak jogainkat bitorolják. Sokkal több vendég látogatja ezen helyiségeket, mint a vendéglőket. De hogy is ne, minden néven nevezendő italok és ételek, kaphatok j-g letéket, adót stb. nem fizetnek, s így mindent oltosabban is adhatnak. Az egyleték saját javukra jótékonyezelő mulatóságokat rendeznek, melyek rendszer körülmények között igen jól szoktak sikerülni.

Az így jótékony mulatóságok vége rendszeren ez: az egylet helyiségeit belülre magukra zárják, hogy a rendszerög nyomára ne jöjjenek ezen bünbarlangoknak, hol reggelig folyik a *ferli*, a *21* stb. játékok, melyek számtalan családapát juttatott a legvégső nyomorba. Az így erkölctelen bünbarlangokat, ha a hatalmamba állana, azonnal szétbontatnám. Vigyazni kellene, hogy oly egylet, mely nem nemes és jótékonyezelő, engedélyt ne nyerjen. Mint hogy b. lapjában mindig jó és üdvös intézkedésekröl volt szerencsém olvasni, de mint hogy ezen dolgokröl, melyeket jelen soraimban közlök, még nem olvastam, voltam oly bátor ezekkel a visszálésekkal megismertetni.

Öszinte tisztelettel:

Fehér József.

A szavazatok.

A jó ügyért szívböl fakadó közösznetet mondunk mindyétöknek, kik a szavazólapokat siettek beküldeni.

A siker boldog reményében. Isten növényezzen ezennel megkezdjük a szavazók neveinek közlését abban a rendben, a hogy érkeztek s olyan számban, a milyenben lapunk tere megengedi.

Ahírottak kívánatosnak tartjuk, hogy a magyar országgyűlés oly törvényt, illetöleg törvényeket alkosson, hogy

I. a regáló, különösen a regálé-bérlet megszüntettségük;

2. a szegény népek a pálinkától való elszakítására a bor-, különösen a söradót tetemesen leszállítottassék;

3. az italmérsi jog díja mérsékeltessek;

4. a pálinkamérések száma korlátozotassék;

5. a palackozott sörrel és borral való kereskedés szabályoztassék;

6. a műborkészítés megakadályoztassék;

7. a záróra országos törvénnyel egyenlítettessék.

Együttől óhajtunk, hogy a „Vendéglősök Lapja” szerkesztősége ily értelemben a magyar országgyűléshez emlékiratot, illetőleg kérvényt nyújtson be.

Frischauer Ferenc (Budapest), Juránovics Ferenc (Szeged), Vető István (Kapuvár), Dankovics Ignác (Budapest), Karikás Lajos (Budapest), Blazsek József (Bpest), Bittner Gyula (B.-Hunyad), Kurucz Kálmán (Bpest), Kass János (Szeged), Márai Lajos (Budapest), Tóth József (Budapest), Nyári Sándor (Medgyeháza), Hajas József (S. Csurgó), Czeglédy Sándor (Nagyvárad), Komzsik Alajos (N. Bánya), Egyed Mihály (Sárbogárd), Toifal József (Nyitra). (E a regálét, itadalót s a palackozott sör-borkereskedést teljesen töröltetni kívánja.) Partly József (Szombathely), Freisnath János (Tobaj), Speger Lőrincz (Budapest), Knellfeld Ede (K. Felgyháza), Hartel Albert (B. Csaba), Halasius Alajos (Nyitra), Ehmann Bal (Zsolna), Gollatz Mihály (Budapest), Knobloch József (Arndbánya), Nemesák Mihály (Budapest), Szuklesz Jakab (Akasztó), Kocsis József (Makó), Trattner Gusztáv (Budapest), Miklós Mihály (Nagy Szollos), Klein Jakab (Pápa), Igezz Márton (A. Domboru), Fehér Zsigmond (Bartfa), Binder Ferenc (Bpest).

Az urnához!

A kik még nincsenek közöttünk, újlag szólunk a habozókhöz és késlekedőkhöz.

Jöjjenek, szavazatukkal segítsék érvényre juttatni a vendéglősök közös érdekeit.

A lelkesek tüzeljék a lanyhákat a szilárd meggyőződésük a kételkedőket, mutassuk meg, hogy sérelmeink hangoztatásában, érdekeink követelésében mindnyájan egyek vagyunk.

Szavazásra hívjuk föl a magyar vendéglősöket, kérvén őket, hogy az itt látható „szavazó-lap” aláírásával és szerkesztőségünkhez való juttatásával tudassák velünk, vajjon helyeslik-e, szükségesnek tartják-e oly törvényt alkotását, mely 7 pontba foglalt követelésünknek érvényt szerezze?

Mi a hozzáink beküldött szavazati lapok alapján a szavazók neveit 1. a „Vendéglősök Lapja”-ban számról-számról elsoroljuk, azután pedig az országgyűléshez beadandó emlékiratot, illetőleg kérvényt aláírói közre nyomtatjuk.

Az országgyűlés elé terjesztendő kérvényünket a „Vendéglősök Lapja” útján megküldjük mindenkinek, a ki szavazó lapját hozzáink beküldi. A kérvények az országgyűlés elé terjesztéséig egy tekintélyes képviselő fogja teljesíteni.

Ausztriában a kormány tetfontos kezdeményezést a vendéglősök súlyos helyzetének enyhítésére, nekünk magunknak kell megmozdulnunk, különben észre nem vesznek bennünket.

A „Vendéglősök Lapja”, mely immár 13 esztendője odaadással küzd a magyar vendéglősök fölvirágzásáért, ezuttal is kötelességének tartotta megtenni a magáét, önzetlenül áldozva pénzt, időt és fáradságot.

A vendéglősöket csak arra kérjük, hogy megszájelevo nagy érdekeiket, koczkán forgó létüket, a szavazó lapokat mielőbb küldjék be a „Vendéglősök Lapja” szerkesztőségének: Budapest, VII. Akácfa-utca 6. szám.

A mennyiben mindazok, a kik szavazatukkal követeléseinket támogatják, mozgalmunk, illetőleg eljárásunk menete és eredménye iránt érdeklődnek, arról mindenkor felvilágosítást nyújthatunk a XIII. évfolyamban levő „Vendéglősök Lapja”-ból, melynek előfizetési ára: negyedévre 1 fnt 50 kr.

Az előfizetések pósta utalványval, vagy a szavazólapl pénzes levélben a „Vendéglősök Lapja” kiadóhivatalának küldendők: Budapest, VII. Akácfa-utca 6. sz.

Az ügy párolását hazafias tisztelettel, ímértelen kérjük.

Ez a szavazó-lap kemelszendő és a „Vendéglősök Lapja” szerkesztőségének, Budapest, VII. Akácfa-utca 6. sz. beküldendő.

Szavazó-lap.

Ahálított kívánatosnak tartom, hogy a magyar országgyűlés oly törvényt, illetőleg törvényeket alkosson, hogy

1. a regale, különösen a regale-bérlet megszüntettessek;

2. a szegény népek a pálinkától való elszakítására a bor-, különösen a söradót tetemesen leszállítottassék;

3. az italmérsi jog díja mérsékeltessek;

4. a pálinkamérések száma korlátozotassék;

5. a palackozott sörrel és borral való kereskedés szabályoztassék;

6. a műborkészítés megakadályoztassék;

7. a záróra országos törvénnyel egyenlítettessék.

Együttől óhajtok, hogy a „Vendéglősök Lapja” szerkesztősége ily értelemben a magyar országgyűléshez emlékiratot, illetőleg kérvényt nyújtson be.

Kell . . . . . 1897. . . . .

(a szavazó aláírása.)

A szavazólap levelezőlapra, vagy ívpapírra is vasgáztható s akkor bárhányan aláírhatják.

Hosszu betegségnék halálá a vége.*)

A pinczéri karban bizonyára, élénk érdeklődést fog kelteni ez a kis incidens, mi most elfogok regélni. Megjegyzem nincs szándékom az öreg anyám haláláról mesélni, csak a tiszta tényállást felsorolni: Ime a következő:

Folyó év január hó 8-án éjeli 11 órakor történt a nagy becskei pinczér egyolt, tisztújítása, midőn választottak új elnököket, titkárt meg tudom is én, mi is kit nem, a zaj lecsillapulta után, az új elnök állott föl és meleg hangon megköszönte, a választmányi tagoknak ama sziveskedését, hogy ily magas pozíra emelték.

— Közörmön! — nyomd — ennyit nem reméltem tőletek! Beszédő végeztével mely meghajások közeppett bereszkedet helyéro, s néma csend állott be, csak künn a mellék terembe a „bördüsdök” hangos akkordjaira támadt, egy-egy magasabb nívón álló halotta. Mindenki várta mi lesz most, a kínos csendet megszakította az újonst elnök ur föltápközösdése, mit nagy eljénés követett — egy kérdést intézett a jelenvolt tagokhoz, melyben fettegetti, hogy nem-e lenne jó, ha egy „bált” rendeznénk egyetlenük javára? Ez mindenestre szép és üdös dolog lenne; feleli úgy nehány, de csak abban az esetben, ha többen volnának pinczérök, kik azt rendeznék, nem holmi más egy-ekkel egyetértőleg. Mert ha pinczér ezimmel „bált” rendezni akarunk, úgy méltányos volna, ha legalább több nincs, a rendezőség abból állna.

Nem akarom én a pinczérök értékét kisébíteni, de megvagyok róla győződve, hogy a mai korban sokan vannak, kik azt a nevet viselik és nagyobb üzletkebe alkalmazva vannak, kik közül az egyik diplomás szuszter, a másik kefekötő, (ez utóbbi persze nagyon szereti a „Czankót.”) En ugyan nem szenvedek sem idegbetegségben, sem mámiám nincsenek, de szerényággem még sem engedni, hogy az előbb nevezett egyekkel szimpatizáljak, ha vele egy üzletbe tartozom is.

Tudni való, hogy ilyen esetben a többesség győz. Tehát megmarattak annál, hogy bál lesz, de mikor azt a jó Isten tudja csak hogy lesz. Az elnök ur persze kimondta az ítéletet nagy bölcsen, kinevezte a bál elnököt Achim József ur személyében, ki nyomban a bál bizottságot megalkította és mindjárt a második, harmadik, sőt még a tizenharmadik napon is gyűléseket és még mindig nem határoztaak semit, mindent homály födött, pedig úgy mentek neki mintha valóságos háborúra készültek volna. Ez eddig elég nevetségos. Következik az akadály:

A vigalmi elnök ur, végre is meguntta a nyakába dobott iga tovább hordozását, föladatát átválta Wucsák Sándor urra, ki az egész ügy kivételére vállalkozott. Wucsák ur aztán folytatta a már megkezdett harcot, mintha csak ugyan igazi háborúrol volna szó, pedig dehog, míg híre sem szállingózik a határon. Új bizottságot állított össze a gyönyörű sorrendben, miert külön dicséretet érdemel; megrendelte a meghívókat, minden próbságot, szóval mindent rendbe hozott úgy, a hogy szive és lelke sugalta. Csak még a „Lady Patronessé” megválasztása képezte kérdés tárgyat. Ez is meglesz, gondolta magában Wucsák ur igen ám; de ez nem olyan könnyű dolog, mint két kemény tojást a konyhából bevinni az átterembe. Tehát várunk.

Egy szép verőfényes napon megérkezett a küldöttség N. N. köztiszteletben álló urnó lakásán, bekopognak, de választ nem kaptak, (megjegyzem, hogy a küldöttség jellezve volt) hosszas várakozás után kilsz egy jó képi vázson csodés és átjatos ábrázattal jelenté: A nagyságsa a kül-

*) A cikk hangját nem valjuk magunkénak, de hogy, a kiket illet, tisztában lüssanak, közöljük.

dőtséget nem fogadja. Persze megvoltak hüve, de hiába, lassan szó nélkül távoztak, mintha semmi sem történt volna. (Önagysága nem fogadta a küldöttséget mivel az egyetlen erre okot szolgáltatott.) Elmentek tehát K. I.-né urnóhoz szoroscsenet próbálni, ki szivesen fogadta őket és megígérte, hogy szivesen fogja a fölajánlott szerepet végig játszani. Nagy volt az öröm! Am, de nehézségem kérem, nem tartott sokáig, mert nyolc nap lefordulása alatt — lokosztont. Mi lesz most? Kérdezi egyik-másik Wucosák urat! hogy milsz? mi lenne, megtartjuk „Lady Patronessé”-nkül, feléle Wucosák ur! Az Istenért, de hát hol van a Rendezőség? Kérli egy bájos hán, hiszen csak hatan vagyunk. Eh! ne morfondirozzanak kérem majd én rendre hoked mindent. Tehát elvárjuk.

Különbön a bál lefolyásáról estetemi fogom t. szerkesztő urat.

Tabán.

Helyárok a vásárcsarnokban.

A vásárcsarnoki üzemszabályzat 89. és 90. §§-ai szerint a vásárcsarnokban **négyszögletesen** (tehát egy-egy helyiségről annyiszor, ahány megkezdett négyszöglet (területe) a következő díjak lesznek fizetendőek:

I. Hus, husneműk, kolbászok, vad és vadhus; mindezek bármint állapotban, bármint árusító helyen havonkénti bérletnél egy-egy napra 20 kr, naponkéntinél 25 kr.

II. Állati zsigerek, bármiképpen konzervált halak és egyéb konzervek, zír havonkénti bérletnél egy napra 12 kr, naponkénti bérletnél 15 kr.

III. Élelmiszerek 6 kilogramm fölül; margarin havonkénti bérletnél egy-egy napra 7 kr, naponkénti bérletnél 8 kr.

A II. és III. bérletszámra tartozó árúk elzárható áruhelyen havonkénti bérletnél egy-egy napra 20 kr, naponkénti bérletnél 15 kr.

IV. Élő halak, nem élő édes vízi és tengeri halak, rákok, puhányok. Mindezek vizifogyasztásra berendezett halárusító helyeken havonkénti bérletnél egy-egy napra 20 kr, naponkénti bérletnél 25 kr. A nem berendezett áruhelyeken naponként 15 kr.

V. Pincek és ruhahelyiségek havonkénti bérletnél egy-egy napra 5, naponkéntinél 10 kr. 20 négyzetméternél nagyobb pincek, ha legalább 3 hónapra bérletnek ki, négyzetméterenként egy-egy évre 10 ft.

VI. Hátterek havonkénti bérletnél egy-egy napra 20 kr, naponkéntinél 25 kr.

VII. Kézicoesik, taligák, gargonczák, putnyok egy darab után havonkénti bérletnél egy-egy napra 7 naponkéntinél 10 kr.

VIII. Mérlegdíj a hatósági mérlegek használatáért 10 kgr. súlyig és azon felül minden megkezdett 10 kgr. után 50 kgrig 3 kr, minden további 50 klg. után pedig 1 kr.

IX. A központi vásárcsarnokhoz tartozó külső közterületen vásárcsarnoki szabályrendelet 5. §-ában meghatározott esetben kivételesen engedélyezett (idényvásár) eladásért: minden, elfoglalt négyzetméter után, ha a hely 10 négyzetméternél nagyobb, négyzetméterenként naponként 6 kr, — 10 négyzetméteren felül minden további négyzetméter után naponként 2 kr. Ugyancsak minden kocsirol való eladásért minden kocsi után naponként 25 kr.

A központi vásárcsarnok rakpartján kikötő hajókon és vizjárómeveken a szabály-

rendelet 5 §-a alapján kivételesen engedélyezett (idényvásár) eladásért minden hajó (vizjáró) után naponként 25 kr.

A vásárcsarnokban a helyért (helypénzt) a szerint számítják, a milyen cikkeket árulnak és a hány négyzetméter területet foglal el a vásárcsarnokban. Azt is látjuk, hogy olcsóbb a helyért, ha a helyet egy-egy egész hónapra bérelni ki valaki.

Megjegyezzük, hogy a vásárcsarnokokat egyszerre nyitják majd meg, hogy mikor, még nincs eldöntve. Hihetőleg csak márcz. havában történik a teljes átvétel. A vásárcsarnokok megnyitásával a következő piacok szűnnek meg:

Petőfő-tér, Ferenc József-rakpart, Eskütér, Városház-tér, Duma-utca, Kéményseprő-utca, Hal-tér, Molnár-utca, Rózsátér, Sebastyán-tér, Fővám-tér, Sőház-utca, Bakács-tér, Ferenc-tér; Rákóczy-tér, Mária-Terzia-tér, Teleki-tér, Mátyás-tér, Ujvási-tér; István-tér, Almássy-tér, a Sebastianiá-ház s a „szegedi kávéház” előtti térség; Hunyady-tér, Nagymező-utca, a volt Gyertyánfű-ház előtti tér; Hold-utca, Deák Ferenc-tér.

A kereskedelemügyi miniszter a fővárosi hatóságát leiratlag értesítette, hogy a központi vásárcsarnok használatát megengedi.

A főváros azon képpel fordult az államvasutak igazgatóságához, hogy a vásárcsarnokba szállítandó árúk a vasuton kivételes szállítási díjkedvezményben részesüljenek. Az igazgatóság e kérelemnek az 6 vonalra helyt adott. A bpest — lajosmizsei helyiérdekű vasút is a vásárcsarnokba szállítandó árúk után a kivételes díjszámlázatot alkalmazza s a szállítási kedvezmények megadásáért az államvasutak igazgatósága a bpest — esztergomi helyiérdekű vasúttársaságnál is közben fog járni.

A vásárcsarnokban a helyek béreadására vonatkozólag a bizottság kimondották, hogy február elsőtől nyolcadikáig nyílt piacozn és a piacok mellett levei boltokban elelmi szert árusítók bérelhetnek, kilencedikétől tizenhatodikáig pedig mindenki a bérlek helyüket már február elsőjén elfoglalhatják, ott árulhatnak, de tizenhatodikáig bért nem fizetnek, hanem kötelesek a február második felére esedékes bért előre megfizetni.

A csarnokok télen reggel 6 órától 12-ig, délután 4-től 6-ig, nyáron reggel 5-től 12-ig, délután 4-től 7-ig lesznek nyitva. A központi vásárcsarnokban a nagyban való eladás télen reggel 4-től 10-ig, délután 4-től 6-ig, nyáron 3-tól 10-ig, délután 4-től 7-ig.

A központi vásárcsarnokba szállított húsfele után vágó- és vásárdíjat nem számítanak. A kerületi vásárcsarnokok vendéglőseinek kérelmére a **vendéglőkben a kártyázást megengedték, de csak a vásárcsarnokok záróórja után.**

Végül hozzájárult a vásárcsarnok bizottság a pénzügyminiszter által az állami fogyasztási, itál- és italmérségi adó és a központi pótlék megfizetése nélkül beszállított árúk kezelésének módozatairól megállapított föltételekhez, de kikötötte, hogy ha a gyakorlat a föltételek módosítását követeli, esetről esetre előterjesztést fog tenni.

A borok lefejtéséről.

(Sz. és Bg. I.) J. Perraudnak, a jeles francia borászak, a borok lefejtésére vonatkozó nézeteit ismertettük az alábbi sorokban.

„A bor — miként Perraud írja — egy olyan élelnek nevezhető folyadék, a melynek belsőleg állandón egy vegyi s egy élettani folyamat működik s ezen folyamatok a reszok ható körülmények szerint a bort vagy javítják, vagy betegségeket idézve elő, elromlását okozak.

A borgazdának elszó és föfeladatok, hogy borát olyan helyzetbe hozza, minek következtében a bornak több rendbeli megromlást megakadályozza, annak jó tulajdonságai kifejölhessenek.

A bor conserválásának feltételei ma általában nagyon már ismeretesek, de azért csak ritkán alkalmazgatnak helyesen. Ezen feltételek betartása azonban nem igényel semmiféle különleges eljárás, mert lényegében nem áll egyből, mint helyes kezelesből. Ezen kezelek között első helyen áll a lefejtés, melynek alkalmazása által a bort a betegségektől óvjuk meg.

A lefejtés célja a tisztabor elválasztása a hordó fenekére leülepedett sepről. Ezen eljárástól függ nagy részben a bornak jó vagy rossz minősége.

Már a régiek is beismerték a lefejtés hasznát. Maga Aristoteles azt javasolta, hogy a lefejtést minél többször ismételni kell. Dezára mindennek, még na is számos bortermelő azon balhiedelemben él, hogy a lefejtés mellözésével csak javítja a bor minőségét, azt tartva, hogy a sepről táplálja a bort, vagyis hogy a bornak a sepről kell élközölni.

Ezen hiedelem nem egyéb, mint erős tévedés, melynek magyarázatát a tudomány mai állásánál már meg is adhatjuk.

Miből áll tulajdonképen a seprő? . . . A bor hulladékaiból. Hogyan volna tehát lehetséges az, hogy ezen hulladékok, melyek a hordó fenekére alászállnak — s nem állanak egyből, mint rossz természetű éleltszökből, azóciós elemek vegyületeiből, színező és savtartalmú anyagokból — a bor fejtésére jótékony hatást gyakorolhának, mikor ellenkezöleg csak a kedvező pillanatra várnak, hogy a borban veszélyes és nagymérvű rombolásokat idézhessenek elő.

A seprő tulajdonképen tehát nem tartalmaz mást, mint nagymennyiségű organikus — a rot hadásnak kitett — testeket, melyek a borra nézve állandó veszélyt rejtenek magukban. Ugyancsak üllepedésben tanyát ütve élnek mindazon microbatikus testek és más erjesztő sejtek, melyek csak a kedvező alkalomra várnak, hogy a bortermelő előtt annyira rottentott több rendbeli betegségeket kifejlesztzhessenek.

Ugy hiszem, hogy ezen okok eléggé mérvadóak arra nézve, hogy azon régi balhiedelmet, melyet a seprőlnek tulajdonítottak, kiközöböljék s felvilágosítsák a bortermelőt, hogy mennyire veszélyes a bort luzamosan ideig a sepről erintkezésben hagyni. És így a lefejtés csak hasznos. Paszteur maga is azt mondja: „semmi sem lehet ezílszerűbb, mint azon régi, apának bölcs gyakorlatából keletkezett tanács, mely azt tartja, hogy a bot annak idején el kell választani a seprőtől.”

Az első ízben képződött seprő, mely mindjárt a zajos erjedés után alászáll, a legveszélyesebb, a mint tehát a bort megtisztult, az első lefejtést azonnal foganatosítani kell. A bornak ezen első tisztulása annál gyorsabban következik be, minél kisebb ürtartalmu hordókban, s minél kisebb hőmérsék mellett állt a bor a főerjedés lezajlása után. A dőli vidékken az első hidegek beálltával azonnal foganatosítani kell az első lefejtést. A lefejtés ideje azonban az időjárás szerint

változhat s mindaddig elodázható, a meddig a borból szensav-kiigóztatást észlelünk.

A lefejtés előtt a hordókat tanácsos kikénezi, mert a kifejtődött kénessav, a mint tudjuk, igen hatalmas antiseptikus tulajdonságra s a boros edények kellő fokú kénessav megóvja a borokat a meg csak keletkezőfelben levő betegségekért.

A tél beállával szokásolt lefejtés azonban kománsan teszi nélkülözhetővé a tavaszi lefejtést, mely lefejtés minden körülmény között fogantatási kell, mert a tavaszi lefejtés mellőzésével, a homérskólet felemelkedtekor beálló útebrjéds felkavarandó ismét a borban levő seprőt s a benne levő kárteknő anyagokat a borral újra érintkezésbe hozza. A fent említett két lefejtésen kívül kivétel a szüret előtt még egy harmadik lefejtést is szükséges fogantatítani s így a bor kezelése, az első évben, miként azt fennebb megokoltam! két — sőt három lefejtést is szükséges eszközölni.

A lefejtések különböző mód szerint eszközölhetők.

A Boujaulisban és Maczonneban csapott fejtések. A lefejtendő hordóba beverik a csapot, a fejtelt bort csöbörbe fogják fel s beöntik egy lefejtőcsővel ellátott üres hordóba. Ezen eljárásnak, mely a bort a levegővel érintkezésbe hozza, nincsenek hátrányai abban az esetben, hogy ha egészséges borokat fejtünk le, oly borokat azonban, melyek egészséges voltakra nem nyújtanak elég biztosítékot, más eljárást kell alkalmazni.

Del-Franziországbán a lefejtést gépekkel végzik. Ezen eljárás gyorsabb, takarékosabb és nagyobb mennyiségű boroknál ajánlható is. Az ezen eljárásba szükséges készülékek a következők: egy állandó olyan csőrendszer, melynek minden hordó feléti egy kiágazása van, egy cső, mely ezen csőrendszerrel a szivattyúval összeköti s egy kétfős működési szivattyú, melynek felszívó vége a lefejtendő hordóba nyúlik.

A lefejtés végezhető végre egy egyszerű szivattyú segítségével, melynek egyik ága a lefejtendő hordóba akként van erősítve, hogy vége a seprőtől csak néhány cm. re esik, s a másik ága pedig az üres hordóba vezet a bort. Ezen két utóbbi lefejtési mód azt az előnyt nyújtja, hogy a bort megóvja a levegővel való érintkezéstől s azért különösen a megromlásnak kitett boroknál ajánlható.

Bármilyen legyen az alkalmazott lefejtési mód, a füslyt okvetlenül arra kell fektetni, hogy a lefejtéshez használt eszközök tökéletesen tiszták legyenek, ezért a lefejtés előtt a szivornyák, faedények és csövek minden körülmények között forró vízzel kiöblítendők, hogy azokból minden esetleges tisztátalanság eltávolítható.

A lefejtésnek ugyanabban a pillanatban meg kell szünie, mikor a borok csak legeskeletyebb zavarodása már megállapítható, nehogy seprőalkatrészek jussanak át a lefejtett borba.

A mennyire csak lehetséges, a lefejtést csak szép tiszta és száraz időben s lehetőleg északi szél mellett végezzük. Az ilyen időben eszközölt lefejtést azért tanácsom, mert ilyenkor a seprőnek kevesebb hajlama van a zavarodásra.

A lefejtésről tehát a bortermelőnek sohasem szabad megfeledkezni s még egészséges boroknál is a lefejtést legalább tavaszszal és ősszel fogantatítani kell, sőt ezenfelül ha a bor egészséges állapotához csak a legkisebb kétség is hozzáférhet, még az őszi lefejtést sem szabad elmulasztani. Különösen — a zajos erjedés befojezte után azonnali — gyorsan végre kell hajtani ezen lefejtést akkor, ha már eleve tudjuk azt, hogy jégverés vagy más „cryptogamikus betegségek” következtében a szőlőgyökér beéredése rendellenes volt.⁴

Pinczér-bál.

— A „Vasvármegye” sajtó tudósítójától.

A farsang meghozza a maga mulatságait. Derék pinczérrel is elrendezték a minden évben megtartani szokott mulatságukat e hó 20-án, szerdán este a Sabaria nagytermében. A siker, melyet elérték, egy anyagi, mint erkölcsi tekintetben, elég szép és legelőt volt, de még sem felett meg a várakozásnak, aminek oka kizárólag az volt, hogy azok, kiknek leginkább kellett volna megjelenniük, távolmaradásukkal táudoztak.

Miúze azonban a mulatság hangulatát nem zavarta s Ganimesdes derék utódai ugyancsak kitettek magukért. Táncoztak tűzzel hűvel és jókedvvel a kipirult arcú leányok bájós seregével egy-egy dallamos muzsika ringató ütemei mellett egész reggelig.

Dicséret illeti meg a rendezőseget fáradságtalan buzgósaéért, melyet a mulatság érdekében kifejtett. A tánczened igazán jó izlésre vallottak. Egy selyem paizs háttápjára volt illesztve a tánczot tartalmazó könyvecské, a paizs elején a pinczérlegylet aranyozott monogramja a dátummal. Szép kitöltés is volt, melyvel szintén kellemes meglepetéseket szerettek a hölgyeknek. A négyeseket 50 pár táncolták.

A jelenvolt hölgyek közül sikerült feljegyeznünk a következőket: Asszonyok: Hainczmann Jánosné, Kurez Ferenczné, Wallner Ferenczné (F.-Eör), Strling Karolyné, Nemeth Gyuláné, Nagy Karolyné, Nothnagel Jánosné, Eder Karolyné Fekete Gezáné, Weisz Józsefné, Hosztovszky Albertné (Közseg), Ringhoffer Józsefné, Pintér Józsefné, Fischmann N-né stb. stb. Leányok: Hainczmann Ilona, Hainczmann Böske, Wallner Gizella (F.-Eör), Kurez Ilka, Kurez Katicza, Hosztovszky Emilia (Közseg), Gálos Terka, Stirling Anna, Frischmann Mariska, Nothnagel nővérek, Eder nővérek, Tóth Mariska, stb. stb.

Schalkház Lipót

értekezése és indítványa a vendéglői tanulók testi és szellemi szakszerű képzésének tárgyában.

(Folytatás.)

Szerény véleményem szerint, tanulók kiképzésénél a következőkre felelőkre kellene ügyelnünk: A felfoandó tanuló életkora — már közegészségi szempontból is — semmi esetre sem legyen 13 éven alul. Épp oly szigorral meg kell követelnünk, hogy az illető legalább négy elemi iskolát végzett legyen. Ez intézkedéssel főképp azt érjük el, hogy egy testileg, mint szellemileg jobban kifejlett fiukat kapjunk, nem pedig gyenge gyermekeket, mint ez mostanig sok helyen szokásban volt.

A felfogadás vagy tanuló év legalább is három évre állapítsassuk meg s arról külön szerződés kössünk a felolias hatóságnal. Különböen erre néve a képesítéshez kötött iapartörvény is intézkedik. Ezzel is két éven tiszta célt érünk el. Először a fiu köve lévén a gazdához három évre, leszólik a cigányos éltől és a nagyon gyakori izletváltozásokról — melyhez a lelketlen helyszerek ugyancsak bő alkalmat nyújtottak s a mi egy fiu, mint pedig iapartüknak mindenkor nagy kára volt; másodszor a gazda is, tudva azt, hogy a fiu nála hosszabb időt át megmaradni kénytelen, kiképzésével többet fog tördőlni, ami egy fiu, mint pedig az iapartüknak csak javára válhatik.

Ugyancsak ezzel kapcsolatban igen kívánatos volna, ha a tanulók fizetése s reformnak megfelelőleg rendeztetnék. Még pedig olyképp, hogy a tanulók idején át a fiu fizetését ne kapjon,

hanem viszont a gazda gondoskodjék annak üzleti ruházatáról.

A gazdának ezáltal nem lesz nagyobb költsége, mert abból a pénzből, amit a borfiu jelenleg fizetésül kap, a felruházás könnyen eszközölhető. De tegyük fel, hogy a ruhával való ellátás költségesebb volna mint a mai fizetés, egy ezen költséget segíthetünk, ha a szülőkötől ez imen bizonyos évi járulékot (50—100 frt) biztosítani magunknak szerződésileg, mint ahogy ez a többi iparosoknál és kereskedőknel mai napig is szokásban van, csak hogy közspézn ezim.

Ez eljárással hasonlóképp két célt érünk el:

1. A fiu mindenkor tisztán és csinosan öltöztözze jelenik meg az üzletben, mint ahogy ez nálunk szokásos is; nemkülönben ezzel meg szokja a rendes és tiszta öltözést, ami később állandó tulajdonságává, természetévé válik s így rendes tiszta öltözött pinczéreket nevelünk fel magunknak.

2. a fiu kevesebb pénzzel rendelkezvén, kevesebb alkalma lesz a tékozlásra és dorbozlásra, sőt még a borralvaló is takarékosabban fog bánni, hogy azon magának szép sátoruhát, vagy más efféle szükségletet vehessen. Végül a szülők évi járuléka is emelni fogja iapartütleit tekintélyt a nagy közönségnél; mert ezzel egy rangba emeljük magukat a többi iapartüknél és lehetőleg véget vetünk annak a botrányos állapotoknak, hogy iapartü nemholy legyen a legkésőbb észizentiszájú szülők gyermekeinek.

Különböen a pont javaslatomnak a tárgyát nem képezi. Én csak itt közbetvetőleg szerény nézetemnek adtam kifejezést, oly czélból, hogy ha a t. nagygyűlés ezt figyelemre méltónak tartja, esetleg vita tárgyává teheti.

Igen fontos, sőt mindezeknél a legfontosabb az iskolai leánysszer a tanuló évek idejére és a szakiskolák záporitása a vidékeken. A hol szakiskola nincs, ott járja a fiu egyelőre az iapartüskölő, mire a képesítéshez kötött iapartörvény ha rénk kiterjesztetik, így is kötelező erővel fog birni. De ez esetben is nagyon ügyelnünk arra, hogy a többi tantárgyak mellé a szakoktatás is kellő mértékben érvényre jusson, mely alkalommal első sorban a budapesti szakiskola tanölyvei, — melynek oly kitüknök bizonyultak be — volnának alkalmazása veendő.

A legnagyobb sulyt azonban mindenesetre az önálló szakszerű kiképzésre kell helyezni, mint a szakiskolák felállítására érhető el legkönnyebben. Nézetem szerint egyelőre legalább is öt iapartüskölőt kellene felállítanunk, még pedig az országok főkérletői szerint: Tiszán innen, Tiszán túl, Dunán innen, Dunán túl, és egyet Erdélyben. A szakiskolák szervezésével, felállításával s annak költségeinek összetereztésével, korlátozhatunk egy-egy nagy bizottság bizásk meg, mely kerületének nemcsak minden egyes szakegyletével, nagyobb városairal, hanem, a bulapesti szakiskola intézőségével is állandó összeköttetésben legyen.

A költségek fedezésére első sorban minden kerületnek egyeleti aránylagosan kivett összegre járuljanak hozzá, másrészt pedig saját hatáskörükön belül, társadalmi uton, állandó jövedelméről kell gondoskodniuk, a mit egy kis jóakarral és ügybuzósággal igen könnyen elérhetünk.

Ép úgy ki lehetne eszközölni ama város erkölcsi és anyagi támogatását is, ahol a szakiskolá felállítását, ami nézetem szerint nagy akadályba nem ütközne. Különböen az az ige testtő valónék, még annyi számtalan ily hasonló eszköz áll rendelkezésünkre, melyeket akkor bővebb tárgyalás alá lehetne venni. Így például nekem is erre vonatkozólag már kétsz tervezetem van, mely ha a kerületi szakiskolák bizottságai megalkulnának, a legnagyobb készséggel rendelkezésre bocsáthatók.

Ime ezekbe foglaltam össze mindazt, a mit iparágunk fellendülésére s tanulónk kiképzésére szükségesnek és üdvösnek találtam. A *humanizmus* a *sakultással*, a *kötelességteljesítés* a *férfias önértelék* képezik ennek a legerősebb alapját; — és ha van bennünk annyi jóakarát és kollektív önfelelőzést, amennyi erőt és tehetséget most magam körül látok, úgy, nyugodtan fogom elhagyni e helyet, mert meg vagyok győződve, hogy a magyar vendégülös, rövid idő múltán a társadalomban azt a helyet fogja elfoglalni, a mely őt méltán megilleti!

Ezek után van szerencsém az igen tisztelt országos kongresszusnak a következő határozati javaslatomat benyújtani:

Mondja ki a magyar vendégülösök országos kongresszusa, hogy ezek az állapotok és viszonyok, melyek borfiumk kiképzése tekintetében nálunk eddigéig fellétek, nemcsak hogy tühnetlenek, de egyuttal reánk nézve a legnagyobb mértékben megszegyentök is, és hogy egész érnökkel s tudásunkkal oda fogunk hatni, hogy ezek teljesen és gyökeresen megváltoztassanak. Ezzélfogva mulhatatlanul szükségesnek tartom a képzéséhez kötté ipartörvénynek kiterjesztését a vendégülös iparágra is. Ezenkívül, még az esetben is, ha e közhöz nem teljesülne, indítatva érzé magát, mint külön álló szaktestület a következő határozatazathoz elfogadására:

1. Tanulónk testi kiképzésére vonatkozólag elhatározandó, hogy azok 13-ik évkorukon alul semmi szín alatt sem vehetök fel.

2. Az első felvételt orvossal a legszigorubbán megvizsgálandók, ha vajjon iparágunk gyakorlására elég erős és egészséges szervezettel bírnak-e? A vizsgálatról külön bizonyítványt állítandó ki, ami még külön a munkakönyvbe is bejegyzendő.

3. A szellemi kiképzésre vonatkozólag a felveendő fütöl meg kell követelni, hogy legalább négy elemi iskolát végzett legyen, vagy ennek megfelelő képzettséggel igazoljon.

4. A tanidő tartama legalább három évre terjedjen és a tanonczfogadó vendégülös kötelességek az iparhatóság előtt a tanuló szülei által rendezésztörődést kötni.

5. Hozassék be az általános iskolakénszer a tanidő tartamára. A hol szakiskola nincs, ott a fiúk a tanoncziskolába küldendök.

6. A szakiskolák szaporítása a vidéken borfiumk szakszerű kiképzésére, igen nagy fontossággal bírván, ily iskolák létesítését a kongresszus föltétlenül szükségesnek és kívánatosnak tartja.

7. Bizassék meg a kongresszus nevében a budapesti szállodások, vendégülösök és keresmárosok ipartársulata, az ezen határozatok érvényesítésére érdekében szükségesé vált további intézkedések megtételével.

(Vége.)

Csacsi a pecsenyéstálban.

— A legjobb csemege. —

A nap alatt sok mindenféle megtörténik. — Nótában, versben meg éppenséggel, mert bizony nagyon sokan emlékeznek még arra a tréfás borsdara, amelyet a hatvanas évek végén országsszerre énekeltek és amelyben az idológáló arra bízattá cimboráit, hogy addig igyanak ök kettesek, míg a nyulhol nem lesz jáger és a hozenträger krinoliná nem devalválódig.

De amiről most szól az ének, az tiszta valóság és még nem is a legvidámabb valóság, mert határozottan országunk szegényedésére vall.

Azokra az időkre emlékezett, mikor Béla király hadait a Sajónál tönkre tette a tatár és a nadasokban, rengetegekben bujdosó föld népe megette mindenféle állatnak a húsát.

Csak egyet nem, a számarót, — ezt a dicsőséget a második ezer év Magyarországnak hagytták, legyeu ennek is valamivel dicsékedni.

Ó-Becsén ugyanis az idej télen a pénzszűke és a mult évi sertesjárány folytán szamarat vágnak és annak a húsát eszik.

A dolg magába véve szomorú, de tragikomikus színezetet az kölcsönöz, hogy a számar húsát olyan formában eszik, a hogy a jó, hízzott malacoköt szokás.

Amint mondják, a csacsi húsá renkívüli ízletes, felfüstölve pedig tovább eltart, mint a disznóé. Háját, ha ugyan van, annak rendi módja szerint kisütik és még töpörtüös pogácsát is csinálnak belöle. A húsból töltene hurkát, kolbászt svtartit — és mikor mindezzel készen vannak, a gazda barátságos disznó — akarom mondani csacsióra hívja meg a komákat és szomszédokat.

A csacsióra ilyen rendben kerülnek az ételek.

Finom csacsielvé borsossal.

Csacsiucpák tormával.

Szárná csacsiucombból.

Hurka, kolbász.

Felérpescenye és pörözös pogácsa.

Ez mind a csacsi elzetes porzikából készül. Éjjelkor kitünő kocsonyát szolgálnak fel, mely a csacsi fileiből lábacskáiból és fejszékből kerül ki. Másnap a szomszédoknak is elküldik a szokásos kóstólót.

Az egész csacsióra mulatság pedig nem kerül többe 10—12 forintnál, mert egy sovány számarat 5—6 forintért lehet venni és meghízalása kitelik három—négy forintból.

A számarát éppen úgy vágják le mint a tehenet, a bőré meg tiszta haszonba is megy, mert bőréért három—négy koronát ad az órszer.

Szomorú dolog bizony ez a vagnak látszó csacsióra és ha ily haladunk, megérjük, hogy az egykor tejjel-mézvel folyó Kánaánban lesz macskator meg kutnyator és az utánunk jövő nemzedék ekkor már joggal sóhajthat föl: kutnyatorot élünk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Vendégülösök Lapja” és „Pinceszerek Lapja” szerkesztősége és kiadóhivatala a mai naptól kezdve *Akácfa-utca 6. szám alá helyoztettét* át.

— **Esküvő.** *Toth József* budapesti szaktársunk a Lónyay-utca 3. sz. alatt levő vendégülös tulajdonosa mult hó 20-án vezette oltárhoz *Bundl Antal* moóri berkerekedő szép leányát, *Borbála* kisasszonyt. A polgári kötés után hosszú kocsióra vitte a nászvendégeket a zárdatemplomba, ahol *Lindauer* Károly h. plébános szép alkalmi beszéd kíséretében végezte az egyházi szertartást. Kiszorulnányok voltak: *Juraszek* Irma, *Reich* Irén és *Adamek* Ilonka (Budapestről), nászgyónok: *Glattfelder* Jakab kocsiyáros és *Drackner* József vendégülös Budapestről. Este az örmösülök házánál dus lakoma volt, melyben több moóri polgársalád is résztvett. Szép ötletes löszött mondtak *Lindauer* Károly h. plébános, *Glattfelder* Jakab és *Horváth* Bálint urak. Vacsera után a vendégek fiatalabb része táncra kerekedett és a kedélyes mulatság reggelig tartott.

— **Hymen.** *Vidás* Dezső a pesti hazai első takarékpénztár fütisztviselője ndhai *Vidás* János volt országgyűlési képviselő fia, lapunk lelkes barátja, eljegyezte *Reinprecht* Lujza kisasszonyt *Reinprecht* Alajos margitszigeti vendégülös és a budai „Corzó” szálloda tulajdonosának bájos és kellemes leányát. Az igaz szerelmből kötendő frigyhez mi is a legmelegebben gratulálunk.

— **Táncmulatság.** A kapuvári és járásbeli vendégülösök és pinceszerek kara mult hó 28-án a „Zöldfa” vendégülös termében zártkörű mulatságot rendezett Kapuváron. A *Vigalom* sikere a rendezéséget illöti, melynek élén *István István* szaktársunk élénkö bujdosott. A tiszta jóvedelem fele részben a rábáköti mészáros ipartársulat eléggött és munkaképtelen tagjai javára, fele részben pedig a kapuvári világtitási egyület cölzöjaira lett fordítva.

— **Esküvő.** Diszes esküvő színhelye volt mult hó 28-án a Keresepi-úti evang. templom. Ekkor vezette oltárhoz *Leporics* János ur *Knyasskö* Teréz kisasszonyt. *Knyasskö* Györgynek a keresepi-úti ev. egyházz gondnokának bájos szép leányát. Az esketés szertartást *Bach* Dániel főesperes végezte; ki lendületes beszédet intézett az új párhöz. A templomban, mely a család ismerőseivel zsüflálásig megtelt, az öröm szülfökön kívül öt láttak *Krkos* Lajos, *Lencsö* Jánost, *Missulya* Mihályt, *Fehér* Gyulát, az egyházz több presbytereit. Nászgyónnányok voltak: *Karcsok* Antal és *Fehér* Károly. Nyoszolyódnányok: *Knyasskö* Mariska, *Szélgyögi* Irma. Kital. L. I. k. a. Vöföly: *Hallauer* Aladár. Az esküvőt a „Metropol” szállólóban nagy lakoma követte.

— **Vendégülösök a vásárcsarnokban.** A központi vásárcsarnok rendezéseit s összes helyiségeket meglátogatta a vendégülösök, fogadóosok s keresmárosok ipartársulatának több választmányi tagja. *Grundl* János vezetésé mellett. Ott voltak még: *Glück* Frigyes, *Kommer* Antal, *Pétanovics*, *Forster*, *Kammer*, *Morböcker*, *Lippert* és mások. A vendégülösököt *Matuska* Alajos tanácsos fogadta s kalanzolta. A nagyszerű rendezés, valamint a helyiségek czélzserűsége meglepte és elismerő nyilatkozatra készítette a szakembereket.

— **Halálozások.** *Lehötz* András kolozsvári vendégülös életének 45-ik évében mult hó 25-én jobb létre szerzendőt. Temetés a róm. kath. egyházz szertartásai szerint nagyszámú közönség mellett ment végebe. — *Lakner* Arnold a pápai „Griff” szálloda tulajdonosa életének 41-ik évében mult hó 26-án hosszas szenvedés után elhunyt Pápan. Temetés a polgárság nagy részvéte mellett január 28-án ment vége. Kóporsója felett Gyurácz Ferenc ev. püspök mondott gyászbeszédet.

— **Üzleti hírek.** Budapestén a keresepi-úti Mádal-féle vendégülös pinceszerei állását *Reinprecht* Károly vette át. — A Herzmann-féle „Orpfeum” éttermében *Blaschutigh* István alkalmazást nyert. — *Bártfán* a vasúti pályaudvari vendégülös pinceszerei állását *Novák* József vette át. — *Dérván* a „Petöfi”-szálló főpinczérei állását *Csernán* István nyerte el. — **A vendégülösök** pénteki összejövelele f. hó 5-én *Pétanovics* József „Pilsner” sörcsarnokában (Vigadó-ter), folyó hó 12-én pedig *Prindl* Nándornál Andrássy-ut 51. sz. alatt leend megtartva.

— **A csütörtöli ozoona társaság** legközelebbi összejövelele a következő szaktársaknál tartja: február 11-én *Palay* Gyulánál, Sándor-utca 44. sz., február 18-án *Ötölgy* (Teröly) Lászlónál, Nap-utca 19. sz., február 25-én *Paladý* Lászlónál, Eötvös-utca 41. sz.

— **Vendégülös átvételek.** *Sommerer* György szaktársunk, volt pilicsabai vendégülös átvette Budapestén a Teröz-kört 4. sz. alatti vendégülös *Szabó* Lajosfól. — *Posch* József a „Józsefvárosi sörcsarnok” volt kedvelt főpinczére megvette a Lipót kört 11. sz. alatt levő volt *Kutschera*-féle vendégülöt.

— **Vasuti vendégülös átvétel.** *Bártfán* a vasúti pályaudvari vendégülöt *Trebüster* Zsigmond ismer neve szaktársunk, a Bártfa földüi „New-York” vendégülös tulajdonosa vette berbe. Sok szerencsét!

Szakácsok nemzetközi kiállítására Bécsben. A bécsi vendéglősök és szállodások elhatározták, hogy 1897-ban, I. Ferenc József osztrák császári uralkodásának 50 éves jubileumára, megtartják a második szakácsművészeti kiállítást, még pedig nemzetközi jelleggel. Már a végrehajtó bizottságot is megválasztották.

Felolvas szerkesztő: **IHÁSZ GYÖRGY.**

Megnyitási jelentés.

Van szerencsém teljes tisztelettel tudatni, hogy a

VALERIA kávéházat

f. évi február hó 1-én átvettem és megnyitottam.

Legfőbb törekvésem mindig oda fog irányulni, hogy igen tisztelt vendégeim jóindulatát és támogatását kiérdemeljem, elődöm által követett üzleti elveket által vállalatom jó hírnevét minden irányban megőrzöm.

Kiváló tisztelettel

EGYHÁZY JÓZSEF, kávé.

Szálloda eladás.

Szabadkán az „**Arany Bányás**” szálloda — halál eset miatt —

eladó.

A szálloda igen csinosan be van rendezve, 35 szépen burorozott szoba (utezai) egy nagy étterem, külön terem, sz gyönyörű kert helyiséggel és kávéház.

A mult évi forgalom meghaladta a 100,000 forintot.

A szálloda igen előnyös feltételek mellett átvehető.

Bővebb információkkal készséggel szolgálunk.

Szabadka, 1897. január 20.

Kiváló tisztelettel

özv. Müllherr Alajosné

Eladó szálloda

11000 lelket számláló városban, verseny nélkül, teljesen berendezve, 17 vendégszoba, étterem, kávéház, polgári sörcsarnok 40000 frt évi forgalommal 7000 forintért azonnal eladó.

Bővebbet **IHÁSZ GYÖRGY** közvetítő-intézet (Budapest, VIII., Akácza-utca 6. sz.) ad.

VENDÉGLŐ-ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a n. é. közönséget, ismerőseimet és barátaim tisztelettel értesíteni, hogy f. évi február hó 1-én a **Lipóter II. szám** alatt levő

bor- és söresarnokot

átvettem.

Főtörekvésem mindenkor az leend, hogy valódi hegyi borok, legjobb Dréher-féle sör, valamint kitűnő, izletes ételek kiszolgálásával b. vendégeim meglegedését megnyerjem. Számos pártfogást tisztelettel kér

POSCH JÓZSEF,

vendéglős.

Bar 5 literen felül díjmentesen házhoz szállítatik.

Uri gombát!!!

gondosan szárítva, elismert kitűnő minőségűt mint minden évben, úgy az idén is szállít kilóját 1 frt 50 krajczárjával utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

5 kiló rendelésénél szállítási díj nem számítatik. Nagyobb vételnél rabatt.

Roth Ignác,

Aussergefild (Böhmerstald)

Kávéházi bérlet.

Egy 16000 lakossal bíró városban **kávéháznak** épített helység évi 1200 frt bérösszegért bérbeandó. Bővebb felvilágosítást ad

IHÁSZ GYÖRGY

közvetítő intézete

Budapest, Akácza-utca 6.

Az idei **párisi** nemzetközi verseny-borkiállításán

a francia nagy díjjal

(Grand prix)

kitüntetett **TOKAJI** boraimból felterjesztés üvegekben utánvétellel szállított a legkisebb mennyiségben is:

1899-ki szomorodni . . 1 frt.
1899-ki aszút (5 puttonos) 2 frt.
1899-ki aszút (5 puttonos) 4 frt.
1899-ki aszút (6 puttonos) 6 frt.

A borok természetes valódiságáért kezeskedem, 129 LÁCZAY SZABÓ LÁSZLÓ az eredei kiállítás jury-tagja, lakik **SÁBOSPATAKON.**

Vendéglősöknek árengedményt adok.

Vendéglősöknek árengedményt adok.

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLEK

lég-

vagy szénsavnyomással szabadalmazott hűtővel

ajánlja

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségetes ingyen.

Sörszivattyú, sörpezsgősapok, minden borhotelesség ellent cizkikék.

Essenciák a rum-, likör- és ecetkészítéshez hűgő uton, minden készület nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Kik

SZÁLLODA-, KÁVÉHÁZ vagy VENDÉGLŐI ÜZLETET

venni vagy eladni óhajtának a fővárosban vagy a vidéken, felkéretnek bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

iparhatóságilag engedélyezett és törvényszékieleg bejegyzett üzletek adás-és vévesi ügynökségéhez fordulni

Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 25. sz.

Óriási hasznot hoz

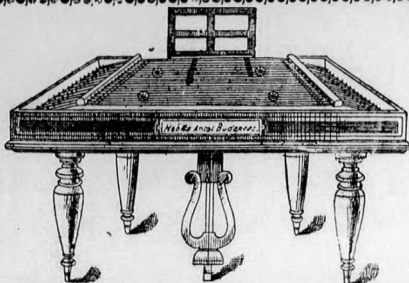
a vendéglő- és kávéház-tulajdonos uraknak az újonnan feltalált zenélő automaták, melyek 1 kr bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig tetemes hasznot hoznak. Az ilyen zenélő automatákat felállítottam a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyultak.

Felhívom tehát a vendéglős és kávé urak becses figyelmét ezen automatákra, melyekről képes árjegyzék ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly BUDAPEST, VII., Keresep-ut 47.

Zenélő művek és más hangszerek szakszerűen javíthatnak.

Javítások melyek 14 nap alatt el nem szállíthatnak tulajdonjogukat elvesztik.

Habits Antal

ang szerész és különleges
czimbalom-készítő.

a fit- és szekvárosi „Magyar Zeneiskola”, több intézet és polgári zenekarok szállítója

BUDAPEST.

VII. ker., Erzsébet-körút 42. szám. (a villamos vonat megállóhelye.)

Minde nemű hangszerek raktára.

Czimbalomok és basszus hurok gyártása, hegedő-húr különlegességek.

Iskolai- és zenekar-hegedűk

Javítások és átalakítások szakszerűen és jutányos árban készíttetnek.

Jön a vizözön!!

Aki kellemes szórakozó helyet óhajt, menjen a

„NOÉ BÁRKÁJÁ”-ba

(Buda, II., Iskola-utca 16. sz. alá) hol kitűnő magyar borok, valamint izletes **étkek** és pontos **kiszolgálás** mellett a bárka ujjamon átalakított **nagytermében** bevárhatja Noé apánk által küldött galambot.

A bárka folyó évi február hó 6-án nyílik meg és hogy a benne időzők ne unatkozzanak, Noé utóda kitűnő zenéről is gondoskodott.

Szíves látogatásért esd

tisztelettel

Szalontay György,
a bárka kormányosa.

CSÁKY ÁRMIN

Budapestben.

VI. Andrásy-ut. 57. (a Millennium kávéházzal szemben)

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon.
1889. évben a párisi világkiállításon.

Ajánl **konyharuhákat** minden nagyságban, **szakács, pék, cukrász, hentes stb. számára**

Kabátok zsinórveteléből frt 150, 2, 250

Kabátok piqúe-veteléből frt 2. 250, 3.

Kabátok csinvat- v. satinból frt 1.25, 150, 2, 250.

Shakács-nadrágok (pantalón) pamu-kammgarból, kék, fehér, esikós, 250—3 frtig.

Shakács-kötények, fehér, erős szálú cretonból, kr. 40, 50, 60.

Shakács kötények, fehér, erős szálú vászonnól, kr. 60, 89, 100

Shakács sapkák, különféle alakban, kr. 25, 30, 35, 40.

Ezen fehérenemű czégeknek külön spezialitása és a legtöbb uraság szállodák és konyhákhba általam szállítatik.

Részletes árjegyzékek fehérenemű és férfruhákból kívánatra ingyen küldetik.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lakban általános-n elterjedt és főm kiállításon

kedvezm. étkező-jegyfűzetek

utánózhatlanok, számozva, czimzymóttal,

fűzetenkint 5 krajczárért szállít mindenemű

számozott étkező-jegyek egyedül gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

LANÁTOR JÁNOS

cipész-mester

BUDAPESTEN.

VIII. ker., József-körút 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosok, főpinezérek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbelikeit készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű **uri-, női- és gyermek-czipó raktárát**

a legoleosóbb árak mellett

az 1896-iki kiállításon több éremmel kitüntetve.

Mérték szerinti megrendések a legizeseosebben és leggyorsabban eszközöltetnek.

Valódi Carlshadi 6 személyes étkezészetek 6.50-tól 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg áruban állandó nagy raktár a legoleosóbb **gyári árakon**.

Lámpa árúk a legszébb kivitelben, háztartási czikkék mennyasszonyi kelengyek és **dizsmű árúk nagy raktára.**

Pálinka mérőknek tartályüvegek és **államilag hitelesített** üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Videki megrendések pontosan és leküszimeretesen lesznek naponta szétküldve **Szabott árakon.**

Üveg készletek gyári árban 1 frttől 10 frtig.

HIRMANN FERENCZ

réz-áru gyára,

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz

GYÁRT

Sörkimérő készüléket,

légnymással és szab. sörhűtővel.

Elvállal régi készülékek átalakítását.

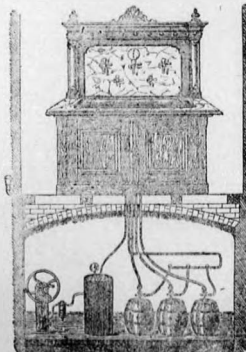
Nagy választék

bor- és söracspokban,

valamint mindenemű szivattyukban.

Javítások legoleosóbban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Költségvetésekkel kívánatra díjtalanul szolgálunk.

A kiállítást látogató nagyközönség élenken emlékeztethetik meg arra a nagyszzerűen kiállított hangszereimre, a melyek az összes kiállított hangszerek közt a legkeresettebbek voltak. Ajánlom dusan felszerelt raktáromat **mindenféle hangszerekből** u. m. **hegedű** 350, 4, 450 5, 6, 7, 8; **fuvola** 150, 3, 5, 8; **harmonika** 350, 5, 8, 9; **intona** 11, 60; **ariona** 10; **ariston** 18 ft. **ZENÉLŐ AUTOMATÁK** 80, 120 ft. **vendéglősök részére** igen nagy hasznót hajt, **Vilányos zongora** 1500 ft.; **mechanikai cimbalom** 110 ft.; **hegedű tokok** 3 ft.; **vonók**. **Kulifay cimbalom iskola** 350, „**Czimbamozók folyóirata**” egész évre 4.89. Nagy választék karácsonyi ajándékokban u. m. zenelő-albumok és más mindenféle zenelő tárgyban. **Cimbalmok** 45, 60 ft., pedálos 75, 85, 100, 110, 130 és így feljebb. **Cimbalmimert közosséget vállalok**. Úzitem jó birneve onnan ered, mert mindenkit a legnagyobb lelkiismeretességgel szolgálók ki.

Kitüntetve a kiállítási nagy öremmel.

Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN

József főherceg ő es. és kir. főségi udvari szállítója,

Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körút sarkán.